

Yavuz Nutku ile Anılarım

Aysel İ. Karafistan

1970'li yılların ortalarında ODTÜ'de doktora yaparken ilk kez Yavuz Nutku'nun adını Erdal İnönü hocamızdan duymuştum. Çok değerli bu hocamızın aramıza katılacağını bildirerek ondan ders almamızı salık vermişti. Görelilikle ilgili ilk derste sıradışı bir insan olduğu hemen dikkati çekiyordu. İlk başlarda bana çok karmaşık gelen geometrik tanımların bir gün günlük yaşamda da kullanılabilecek bir dil tarzı olduğunu söylemesi çok şaşırtıcıydı. Konunun büyüüne kendimi kaptırınca 'Genelleştirilmiş Einstein Statik Evreni' üzerindeki çalışmamıza başladık. Bilgisayar kullanımı-

na da ilk kez bu çalışmanın hesapları için başlamış bulunuyordum. Sonradan yayımlanacak olan Penrose diagramlarını sekretere çizdirirken 45° olması gereken açılara tam olarak uyulmadığını fark etmişim. Yavuz Bey'in bilimden hiç taviz vermeyen sözleri hâlâ kulaklarımda çınlayarak akademik yaşamımda hep yol gösterici olmuştur. "Beni yüz yıl sonra da izleyebilecek bir çalışmaya bu şekillerle imza atamam" demişti. Evet kimimiz sözünün eri veya sözünün arkasında diye bilinir. Yavuz Bey ise imzasının önünde olmasını öğretmiştir.

Bir de çalışırken aralarında kız öğrenci olduğunu unuttur çok rahat konuşurdu. Henüz kulak tıkamayı öğrenememiş olduğumdan bir kaç kez aniden

ortadan yok olduğumu farkedince "bizimle çalışırken bu böyle" demişti. Bu da bana anlattığı Chandrasekhar öykülerinden birini anımsattı. Keşif veya filozof olmaya aday bir öğrencide aranan nitelik uzaktaki koca ağacın dalları, yaprakları arasında saklı kuşun gözünü görmeye çalışmak. Birçok öğrencime tekrarladığım "kuşun gözü nerede?" sorusu akıllarda kalmıştır sanırım. Seminer ve sunumlarda da ayrıntı yerine kısa, öz, en az formüle yönlendirmiştir bizleri.

Çok yaşa Yavuz Hoca.

